

**ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0400318123**

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
община Смолян за 2023 г.

София, 2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Мнение	4
База за изразяване на мнение	4
Правно основание за извършване на одита	4
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет	5
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет	5
Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет	6
Некоригирани неправилни отчитания.....	7
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби.....	10
Коригирани неправилни отчитания.....	15
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	26
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	27

Списък на съкращенията

АОС	Актове за общинска собственост
ГФО	Годишен финансов отчет
ДГ	Детска градина
ДДС	Данък добавена стойност
ДР на ЗПФ	Допълнителни разпоредби на Закон за публичните финанси
ДСД	Други сметки и дейности
ЕБК	Единна бюджетна класификация
ЗСч	Закон за счетоводството
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МФ	Министерство на финансите
НДА	Нефинансови дълготрайни активи
ОбС	Общински съвет
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
СЕС	Сметки за средства от Европейския съюз
СЕС-ДМП програми	Сметки за средства от Европейския съюз по други международни програми
СМР	Строително монтажни работи
СС	Счетоводен стандарт
ФСДБ	Финансово счетоводна дейност и бюджет

**ДО
Г-ЖА РАЯ НАЗАРЯН
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
50-ОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО
Г-Н НИКОЛАЙ МЕЛЕМОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА СМОЛЯН**

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Смолян, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2023 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на община Смолян към 31 декември 2023 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от община Смолян в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2024 г. и в изпълнение на Заповед № ОД 04-03-181 от 04.12.2023 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но

не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключениета на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;

- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или

- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

1. При извършени одитни процедури за проверка на счетоводното отчитане на разходи за инфраструктурни обекти, се установи следното¹:

1.1. По Възлагателни писма² при изпълнение на договор № ПНО-ОП-22.10-9 от 24.10.2022 г. "Ремонт на улици и пътища на територията на община Смолян", с целеви средства, отпуснати с ПМС № 360 от 10.12.2020 г., през 2023 г., са извършени СМР на три обекта³, на обща стойност 351 937 лв. Съгласно предоставена от общината информация:

- за обектите няма проектна готовност, разрешение за строеж, и

- съгласно разпоредбите на параграф 5, т. 43⁴ от Допълнителните разпоредби от Закона за устройство на територията (ЗУТ), разходите се класифицират като текущ ремонт.

Разходите са неправилно осчетоводени като основни ремонти в отчетна група „Бюджет“ по сметка 6076 "Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки", вместо по сметка 6021 "Разходи за текущ ремонт", и неправилно капитализирани в отчетна група ДСД - по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности“.

На касова основа разходите са неправилно отчетени по параграф 51-00 "Основен ремонт на дълготрайни материални активи", вместо по подпараграф 10-30 "Текущ ремонт"

Допуснато е с целеви средства да се финансират разходи за текущи ремонти, без да е извършена промяна в бюджетните взаимоотношения на общината с централният бюджет, по реда на чл. 55, ал. 1⁵ от ЗДБРБ за 2023 г., както и без решение на Общински

¹ Одитно доказателство № 17

² Възлагателни писма №№ ДЛ 007878 от 04.01.2023 г.; ДЛ 007878 от 16.05.2023 г.; ДЛ 007878 от 07.06.2023 г.

³ Възстановяване и укрепване на тротоари на ул. "Димитър Благоев" – 101 019 лв.; Ремонт на път SML 3255/III-866 гр. Смолян - с. Турян – 161 429 лв.; Ремонт на местен път за с. Дунево / от край на ул. "Деспот Слав", кв. Райково, до центъра на с. Дунево – 89 489 лв.

⁴ "Текущ ремонт" на строеж е подобряването и поддържането в изправност на сградите, постройките, съоръженията и инсталациите, както и вътрешни преустройства, при които не се: а) засяга конструкцията на сградата; б) извършват дейности като премахване, преместване на съществуващи зидове и направа на отвори в тях, когато засягат конструкцията на сградата; в) променя предназначението на помещенията и натоварванията в тях. Текущ ремонт на строеж е и подобряването и поддържането в изправност на елементите на техническата инфраструктура по чл. 64, ал. 1, при които не се променят трасе

⁵ Целевата субсидия за капиталови разходи по чл. 51 може да бъде трансформирана в трансфер за други целеви разходи на общината за извършване на неотложни текущи ремонти на общински пътища, на улична мрежа, на сгради, публична общинска собственост и за извършване на разходи по почистване на речни легла за осигуряване на нормалната им проводимост в урбанизираните територии по механизъм и в срокове, определени с постановлението за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2023 г.

съвет - по реда на чл. 55, ал. 2⁶ от същия закон.

Допуснатото е в несъответствие с изискванията на чл. 55, във връзка с чл. 51 от Закона за Държавния бюджет на Република България за 2023 г., и във връзка с чл. 55, ал. 1, чл. 94, ал. 3, т. 6 и ал. 4 от Закона за публичните финанси (ЗПФ), което във връзка с § 2 от ДР на ЗПФ се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

Не са спазени изискванията за осчетоводяване на разходите – активите по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС №14 от 2013 г.

С допуснатото неправилно отчитане е намален шифър 0602 „Разходи за външни услуги и наеми“ и е завишен шифър „Разходи за активи, капитализирани в ДСД“ от Отчета за приходите и разходите. Завишен е показател „Придобиване на други дълготрайни материални активи“ и е намален показател "Разходи за издръжка – нефинансови позиции“ от Отчета за касово изпълнение на бюджета, сметките за средства от Европейски съюз и сметки за чужди средства.

1.2. По възлагателни писма,⁷ при изпълнение на договор № ПНО-ОП-22.10-9 от 24.10.2022 г. "Ремонт на улици и пътища на територията на община Смолян", с целеви средства, отпуснати с ПМС № 360 от 10.12.2020 г. за пет⁸ обекта са извършени разходи, в общ размер 2 147 263 лв., които са отчетени на касова основа по параграф 51-00 „Основен ремонт на дълготрайни материални активи". Разходите са осчетоводени по сметка 6076 "Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки" в отчетна група „Бюджет“ и са капитализирани в отчетна група ДСД по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“.

В разчета за финансиране на капиталови разходи наименованието на обекта е „Ремонт, изграждане и реконструкция на улици, пътища и прилежащата им инфраструктура на територията на община Смолян, в т. ч. „Хан Аспарух гр. Смолян, Смолян“, като не са описани конкретните обекти за изпълнение (по улици), и в основната информация за обекта „Описание“ не е въведено нормативното основание по ЗУТ, проектната готовност, разрешение за строеж.

По време на одита е изисквана от общината информация за извършените основни ремонти по обекти, в която да се посочи налична ли е проектната готовност, разрешение за строеж и нормативното основание по ЗУТ. Съгласно предоставена от общината информация, ремонтите са извършени на основание чл. 190⁹ от ЗУТ (за временни

⁶ В рамките на бюджетните взаимоотношения на общината с централния бюджет произтичащите от ал. 1 промени се извършват от министъра на финансите по предложение на кмета на общината въз основа на решение на общинския съвет.

⁷ ДЛ 007878/ 19.12.2022 г.; ДЛ 007878/03.04.2023 г.; ДЛ 007878/02.03.2023 г.; ДЛ 007878/18.05.2023 г.; ДЛ 007878/21.07.2023 г.

⁸ Ремонт на водосток на общински път SML2252/II-86 Смолян-Търън/ Река Катраница-Петково /III-863 – 40 174 лв.;

Ремонт на ул. "Дунав" – 280 956 лв.;

Ремонт на ул. "Възход" 1 593 966 лв.;

Ремонт на улица "Висарион Смоленски" -107 427 лв.;

Ремонт на общински път SML 3300/ SML 3259 Широка лъка - Гела - м. Магарджика- 124 740 лв.

⁹ (1) Когато съгласно подробен устройствен план някои урегулирани поземлени имоти имат лице само по проектирани нови улици, преди тези улици да са открити, общината може да прокарва временни пътища, които осигуряват достъп до съответните имоти.(2) При нужда временни пътища се прокарват в урегулирани части на населени места и селищни образувания, за които ще бъдат създадени нови подробни устройствени планове, както и в неурегулирани още части, включени в общ устройствен план.(3) Временните пътища трябва по възможност да следват новите улици по подробния устройствен план, съответно улиците по проектоплана или по извършените проучвания. Временните пътища се прокарват по

пътища); има неприключили отчуждителни процедури по трасето, за това няма издадени разрешения за строеж за обектите.

Съгласно чл. 190, ал. 6 от ЗУТ временни пътища се прокарват въз основа на писмен договор между заинтересуваните собственици на поземлени имоти с нотариална заверка на подписите, а при липса на съгласие - въз основа на заповед на кмета на общината. От общината е предоставена информация, че няма сключени договори между община Смолян и собственици на поземлени имоти, няма издадена заповед на кмета на община Смолян.

Предвид установените несъответствия: непопълване на необходимата информация в разчета за финансиране на капиталови разходи; липса на инвестиционен проект, разрешение за строеж и удостоверение за въвеждане в експлоатация; посочването от общината на нормативно основание (чл. 190 от ЗУТ), без наличие на съответните документи, които са изискуеми в същия член (ал. 6) от закона, одитният екип не може да стигне до разумна увереност относно законосъобразността (изискванията на ЗУТ) и правилното класифициране на разходите (текущ ремонт) от ЕБК.

Съгласно § 5, т. 42 от допълнителните разпоредби на ЗУТ „Основен ремонт“ на строеж е частично възстановяване и/или частична замяна на конструктивни елементи, основни части, съоръжения или инсталации на строежа, както и строително-монтажните работи, с които първоначално вложени, но износени материали, конструкции и конструктивни елементи се заменят с други видове или се извършват нови видове работи, с които се възстановява експлоатационната им годност, подобрява се или се удължава срокът на тяхната експлоатация. За извършване на основен ремонт по смисъла на ЗУТ е необходимо да се приложи реда на закона, с който са регламентирани инвестиционното проектиране, съгласуването и одобряването на инвестиционните проекти и разрешаване на строителството. В общия случай за издаване на разрешение за строеж се изисква наличие на одобрен инвестиционен проект и представяне на набора от документи по чл. 144, ал. 1 от ЗУТ.

Не са спазени указания на МФ, дадени с ФО-17 от 13.09.2023 г. относно изискване одобрението на финансирането на строителните обекти да произтича от проектната готовност и разрешението за строеж при планиране на обектите в разчета за финансиране на капиталовите разходи, и с ФО № 3 от 02.02.2023 г. относно отразяване на информацията за капиталови разходи в модула на ИСО.

Не са спазени изискванията на чл. 190, ал. 6 от ЗУТ, съгласно който временни пътища се прокарват въз основа на писмен договор между заинтересуваните собственици на поземлени имоти с нотариална заверка на подписите, а при липса на съгласие - въз основа на заповед на кмета на общината.

Допуснатите несъответствия са оценени по характер.

2. Разходи по договор № ПНО-ОП-22.10-4 от 17.10.2022 г. с предмет "Извършване на прединвестиционно проучване, включващо геодезично заснемане, инженерно-геоложко проучване, изграждане на контролно-измерителна система и нулево замерване на свлачище № 31.67653-01 "Смолянски езера", община Смолян", в

такъв начин, че да не засягат заварени сгради и постройки, както и дълготрайни декоративни дървета.(4) Собствеността върху частите от поземлени имоти, заети за временни пътища, се запазва. Временни пътища се използват до откриване на новите улици съгласно подробния устройствен план.(5) Когато няма друга техническа възможност, временни пътища се прокарват и за да се осигури достъп до законно разрешени строежи извън границите на урбанизираните територии до разрешаване ползването на строежите, заедно с предвидените за тях постоянни пътища.

размер на 64 680 лв., са отчетени неправилно по параграф 51-00 "Основен ремонт на дълготрайни материални активи", вместо по подпараграф 10-20 "Разходи за външни услуги".¹⁰

Не е спазено изискването за отчитане на стопанските операции по параграфи в съответствие с техния характер, съгласно ЕБК за 2023 г., утвърдени от министъра на финансите с ДДС № 9 от 2022 г.

С допуснатото неправилно отчитане е завишен показател „Придобиване на други дълготрайни материални активи“ и е намален показател „Разходи за издръжка-нефинансови позиции“ от Отчета за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средства от Европейския съюз и сметките за чужди средства“

3. През 2023 г. е преактуван имот (апартамент) с АОС № 2224 от 08.02.2023 г., с данъчна оценка, в размер на 53 235 лв. В предходен отчетен период активът е признат в отчетна група „Бюджет“ по дебита на сметка 2032 „Жилищни сгради, общежития и апартаменти“, на стойност 4 303 лв. В съответствие с изискванията на СС 16 „Дълготрайни материални активи“, при преактуване или разделяне и обединяване на съществуващи имоти, без съществена промяна на техните параметри, които са признати в отчетността на организацията по една и съща синтетична счетоводна сметка, следва да се съставят само съответните записвания по аналитични партии и подсметки към съответната счетоводна сметка, по която е отразяван съществуващия до момента актив.

Предвид съществената разлика между отчетната стойност и новата данъчна оценка на актива, следва от общината да се извърши анализ относно това, дали активът е бил включен или следва да се включи при периодичен преглед за преоценка, като се определи неговата справедлива стойност.¹¹

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 16.23. от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т.т. 7.1 и 7.2 на СС 16 Дълготрайни материални активи, относно оценките след първоначално признаване на ДМА.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние на предприятието.

С размера на неправилното отчитане е занижен шифър 0011 „Сгради“ от актива на баланса в отчетна група ДСД.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

1. Наличните към края на годината поети ангажименти за разходи по бюджета на общината са в размер на 29 053 867 лв. и представляват 50.4 на сто¹² от средногодишните разходи за периода от 2020 г. до 2023 г. (57 631 954 лв.). Превишението на бюджетния показател е в размер на 237 890 лв. или 0,4 на сто спрямо допустимите 50 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години.¹³

¹⁰ Одитни доказателства №№ 4 и 7

¹¹ Одитно доказателство № 6

¹² При изчисление на показателя, съотношение на поетите ангажименти за разходи за разходи към средногодишните разходи за периода 2020 - 2023 г. по чл. 94, ал. 3, т. 2 от ЗПФ, са взети предвид изключенията по чл. 96 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. Общият размер на поетите ангажименти е в размер на 44 151 485 лв., които са намалени с сума в размер на 15 097 618 лв., представляваща ангажименти за разходи за извършваните от общината услуги по чл. 62 от Закона за местните данъци и такси

¹³ Одитно доказателство № 13

Не се спазени изискванията на чл. 94, ал. 3, т. 2 във връзка с чл.130а, ал. 1, т. 3 от ЗПФ, наличните към края на годината поети ангажименти за разходи по бюджета на общината да не надвишават 50 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 години, във връзка с § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина

2. В община Смолян не е създаден одитен комитет, въпреки че попада в обхвата на чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор, съгласно който в общините с изградени звена за вътрешен одит, задължително се създават одитни комитети, които се състоят от 3 до 5 членове, включително и председател, като най-малко две трети от тях са външни за организацията лица.

Допуснатото несъответствие е установено и при одита на ГФО за 2022 г. на община Смолян.¹⁴

Не са спазени изискванията за задължително създаване на одитен комитет в общините в които има изградено звено за вътрешен одит, регламентирани в чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор, във връзка с чл. 21 от Закона за публични финанси, и във връзка §2 от допълнителните разпоредби на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

3. При извършените одитни процедури за проверка на вземанията признати по сметка 4020 „Доставчици по аванси в страната“ при извършения финансов одит на ГФО за 2020 г. на община Смолян е установено¹⁵

3.1. В салдото на сметка 4020 „Доставчици по аванси в страната“ в отчетна група „Бюджет“ е включена сума, в размер на 1 045 028 лв., представляваща предоставен аванс на изпълнител по три договора (съответно от 30.08.2006 г., 19.01.2009 г. и 20.10.2009 г.)¹⁶ с предмет „Инженеринг - Реконструкция и доизграждане на Главен събирателен водопровод – курортни ядра Снежанка, Язовира, Студенец и Малина – КК Пампорово“ по фактури от 2008 г. и 2009 г.¹⁷

Съгласно предоставена от общината информация, договорите с фирмата изпълнител не са прекратени, обектът на договора не е изцяло завършен, приети са само междинни протоколи и фактури за извършена строителна работа, като не са предприети действия за събиране на вземанията по съдебен ред. В становището е посочено, че не е налице необходимост от предприемане на такива действия (не са посочени мотиви). Одитният екип счита, че непредприемането на действия от страна на общината е в несъответствие с принципите за добро управление на публичните финанси, като по този

¹⁴ Одитно доказателство № 11

¹⁵ Одитно доказателство № 1 и Одитни доказателства № № 01 и 02 към Одитен доклад на Сметна палата № 0400314622; Одитно доказателство № 22 към Одитен доклад на Сметната палата № 0400315421 за извършен одит на ГФО на община Смолян за 2021 г. и одитно доказателство № 8 към Одитен доклад на Сметната палата № 0400317720 за извършен одит на ГФО на община Смолян за 2020 г.

¹⁶ Договор от 30.06.2006 г. с предмет на дейност „Инженеринг-Реконструкция и доизграждане на Главен събирателен канал-курортни ядра Снежанка, Язовира, Студенец и Малина-КК Пампорово“; Договор от 19.01.2009 г. предмет на дейност „Инженеринг-Реконструкция и доизграждане на Главен събирателен канал-курортни ядра Снежанка, Язовира, Студенец и Малина-КК Пампорово“; Договор от 20.10.2009 г. с предмет на дейност Инженеринг-Реконструкция и доизграждане на Главен събирателен канал-курортни ядра Снежанка, Язовира, Студенец и Малина-КК Пампорово“

¹⁷ Одитно доказателство № 1 и Одитни доказателства № № 01 и 02 към Одитен доклад на Сметна палата № 0400314622; Одитно доказателство № 22 към Одитен доклад на Сметната палата № 0400315421 за извършен одит на ГФО на община Смолян за 2021 г. и одитно доказателство № 8 към Одитен доклад на Сметната палата № 0400317720 за извършен одит на ГФО на община Смолян за 2020 г.

начин интересите на възложителя не са защитени.

По време на одита на ГФО за 2020 г. е извършена алтернативна одитна процедура, като от одитният екип е изпратено писмо до фирмата изпълнител, с искане на информация относно дължимите суми към община Смолян. Получен е отговор от фирмата, с който не се потвърждават салдата по разчети с община Смолян, тъй като срещу получените аванси са изпълнени съответни обеми от СМР, за които са издадени акт Образец 19 за приети работи, на стойност 2 813 349 лв. Актовете са подписани от законни представители на община Смолян, но от възложителят не са приети всички издадени фактури, които удостоверяват приспадане на усвоения аванс.

Във връзка с предоставеният от изпълнителят отговор са изискани допълнителни обяснения от община Смолян, но до приключване на финансов одит на ГФО за 2020 г. и за 2021 г., на одитния екип не е даден конкретен отговор от общината, относно причините за неприемане на фактурите и непризнаване на извършени СМР, за които са изплатени авансово средства, включени в салдото по сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“.

През 2021 г., при провеждане на инвентаризация на вземанията от общината е изпратено писмо за потвърждаване на вземане от фирмата изпълнител, но отговор не е получен. Изпратено е и второ писмо, с изх. № ДЛ009750 от 29.12.2021 г., за предоставяне на протоколи за извършена работа и в случай на неналични такива да бъдат възстановени авансовите плащания. Към момента на приключване на одитните процедури няма получен отговор от фирмата изпълнител.

При извършения финансов одит на ГФО за 2021 г. за 2022 г. и към 31.12.2023 г., на одитния екип не са представени допълнителни документи и информация относно предприети действия от страна на ръководството на общината във връзка с уточняване на взаимоотношенията с изпълнителя и потвърждаване на салдото по аналитичната партида на сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“. В резултат на това, одитният екип не може да изрази увереност по отношение верността на салдото по сметка 4020 "Доставчици по аванси в страната".

От община Смолян са предоставени писмени обяснения относно предприемане на действия, съгласно които във връзка с годишната инвентаризация на активите и пасивите в община Смолян към 31.12.2023 г. е изпратено писмо за потвърждение на вземането от контрагента, което е получено от фирмата.

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 1.5 от ДДС № 10 от 28.12.2017 г., относно срока за инвентаризиране на активите и изискванията на Раздел II "Процедури за провеждане на инвентаризацията" в т. 2.4 "Разчетните взаимоотношения с бюджета, социалното осигуряване, персонала, доставчиците, клиентите и др. дебитори и кредитори" от утвърдените Вътрешните правила за провеждане на инвентаризации в община Смолян, относно начина на извършване на инвентаризация на разчетите и Заповед № РД – 1117 от 06.11.2020 г. на кмета на община Смолян за извършване на инвентаризация на разчетите.

Не са спазени изискванията на чл. чл. 163 и 164 от ЗПФ за организиране на счетоводната отчетност в публичния сектор в съответствие с изискванията на ЗСч, ЗПФ, и указанията дадени от министъра на финансите, което е нарушение на бюджетната дисциплина по смисъла на § 2 от Допълнителните разпоредби на ЗПФ.

3.2. Извършени разходи за незавършен обект „Инженеринг - Реконструкция и доизграждане на Главен събирателен водопровод – курортни ядра Снежанка, Язовира, Студенец и Малина – КК Пампорово“ по сключените и действащи към момента на одита договори, са капитализирани по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ преди да е приключил процесът на цялостно придобиване, в т.ч. без наличието на изискуемата

документация, удостоверяваща извършването на всички дейности и процедури за въвеждането на обекта в експлоатация. На признатия актив, със стойност 11 211 217 лв., са начислени разходи за амортизация за периода от 2017 г. до 2021 г., в размер на 784 785 лв.

Разходите по договорите са с право на пълен данъчен кредит, при наличие на изискуемата документация (фактури, приемателни протоколи и др. п.).

На одитния екип е предоставен Акт образец 10 от 03.11.2011 г. за установяване на състоянието на строежа при спирането на строителството поради необходимост от представяне на проект за промяна по време на строителство.

Съгласно информация, предоставена на одитния екип от общината, обектът е признат по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“, тъй като „функционира сравнително добре в сегашното му състояние“, потвърдено и с писмо от ВиК ЕООД гр. Смолян (изх. № 383 от 10.05.2021 г.).

Следвало е от община Смолян да бъдат предприети действия за издаване на необходимите документи за подновяване на дейностите по строителството и/или приемане на извършените СМР от специализираните органи, и/или други управленски решения за привеждане на документирането и отчетността на стопанските операции в съответствие с действащите нормативни актове.

Окончателното признаване на нефинансовите дълготрайни активи (в процес на придобиване), в отчетността на бюджетната организация по съответните счетоводни сметки от СБО се осъществява след приключване на цялостния процес на придобиване, в т.ч. наличие на изискуемата документация, удостоверяваща извършването на всички дейности и процедури, изисквани за въвеждането на обекта в експлоатация. Съгласно т. 23, буква „г“ от ДДС № 5 от 2016 г. активи, които са в процес на придобиване, не подлежат на амортизация.

Към 31.12.2023 г. от община Смолян не са предприети действия относно установените несъответствия.

От община Смолян са предоставени писмени обяснения относно причините за непредприемане на действия, съгласно които *„общината не разполага със средства, с които да довърши обекта. Фирмата не предоставя фактури за извършените СМР за стойността на аванса и при покана не се явява да се извършат фактическите действия по този обект“*.

Не са спазени изискванията на чл. 3, ал. 3 от Закона за счетоводството, относно изискването за счетоводно отчитане на основата на документална обоснованост. Не са спазени и указанията на министъра на финансите дадени с т. 23, б. „г“ от ДДС № 05 от 2016 г. за неправилно начислената амортизация.

Не са спазени изискванията на чл. чл. 163 и 164 от ЗПФ за организиране на счетоводната отчетност в публичния сектор в съответствие с изискванията на ЗСч, ЗПФ, и указанията дадени от министъра на финансите, което е нарушение на бюджетната дисциплина по смисъла на § 2 от Допълнителните разпоредби на ЗПФ.

На основание чл. 49, ал. 3 от Закона за Сметната палата, установените несъответствия при извършените финансови одити на ГФО на община Смолян за 2020 г., 2021 г. и 2022 г., (цитирани в настоящия доклад в т. 3 от раздел „Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби“) са изпращани в предходните години на Агенцията за държавна финансова инспекция.¹⁸

4. При финансовия одит на ГФО за 2021 г. са установени неправилни отчитания свързани с извършени разходи за текущи ремонти на инфраструктурни обекти,

¹⁸ Към 31.12.2023 г. от АДФИ не е извършена финансова инспекция по повод изпратените материали

които неправилно са осчетоводени като основни ремонти и капитализирани по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в отчетна група ДСД, както следва:

а) по възлагателни писма от 2021 г.¹⁹, при изпълнение на договори № ПНО-ОП-18.10-3 от 15.10.2018 г. и № ПНО-ОП-21.04-9 от 26.04.2021 г., за ремонт на улици и пътища на територията на община Смолян, през 2021 г.²⁰ на девет обекта²¹, в общ размер на 354 202 лв.²²

Съгласно предоставени от общината писмени пояснения, текущите ремонти са извършени с целеви средства, предоставени на общината с ПМС № 125 от 29.06.2018 г. и ПМС № 360 от 10.12.2020 г.²³

б) по възлагателни писма от 2020 г.,²⁴ при изпълнение на договори № ПНО-ОП-18.10-3 от 15.10.2018 г., за ремонт на улици и пътища на територията на община Смолян, през 2021 г.²⁵ на два обекта²⁶, в общ размер на 491 924 лв.^{27, 28}

Съгласно предоставени от общината писмени обяснения, текущите ремонти са извършени с целеви средства, предоставени на общината с ПМС 360 от 10.12.2020 г. и са включени в разчета за финансиране на капиталови разходи за обект „Ремонт, изграждане и реконструкция на улици, пътища и прилежащата им инфраструктура на територията на община Смолян, в т.ч. „Хан Аспарух“ гр. Смолян.

Неправилните отчитания са коригирани по време на извършения финансов одит

¹⁹ ВП №ДЛ003939/10.08.2021 г. – 23 125 лв.; ВП №ДЛ006079 от 21.12.2020 г. – 71 404 лв.; ВП №ДЛ000914 от 26.01.2021 г. – 25 913 лв.; ВП № ДЛ 010071 от 21.12.2020 г. – 9 172 лв. ; ВП ДЛ003939 от 27.08.2021 г. - 23 807 лв.; ВП №ДЛ003939 от 23.08.2021 г. — 121 932 лв.; ВП № ДЛ003939 от 13.09.2021 г. — 2 546 лв.; ВП № ДЛ 003939 от 01.09.2021 г. – “ – 20 098 лв.; ВП № ДЛ003939 от 25.05.2021 г. - 56 207 лв.

²⁰ Одитно доказателство № 2 към Одитен доклад на Сметната палата № 0400315421 за извършен одит на ГФО на община Смолян за 2021 г.; Одитно доказателство № 01 към одитен доклад на Сметната палата №0400314622 за извършен одит на ГФО на община Смолян за 2022 г.

²¹ "Укрепване на мостово съоръжение и устои" и изкърпване на асфалт на единични дупки и деформация на настилката в с. Бостина“; - Повдигане и укрепване на дъждоприемни и ревизионни шахти и ремонт на ед. дупки и деформация по настилки на улици в гр. Смолян, кв. Райково, кв. Устово и к. к. Пампорово; Заустяване към МБАЛ "Братан Шукеров“; Частичен ремонт улици "Грудьо Войвода" , ул. "Снежанка", ул. "Елица“; Укрепване на мостово съоръжение и устои с. Кошница"; Улична мрежа Полк. Серафимово - частичен ремонт“; Укрепване на улица Цар Калоян чрез изграждане на подпорна стена“; Улична мрежа Смолян – частичен ремонт, Изграждане на 2 бр. ограничители на скоростта тип (легнали полицаи) на ул. „Родопи; ул. "Дичо Петров" и ул. "Хан Пресиян" - Частичен ремонт на тротоарни площи.

²² Одитни доказателства №№ 1; 18 и 19

²³ т. 54 от ПМС № 125 от 29.06.2018 г. трансфер по бюджета на Община Смолян в общ размер 316 184 лв., от които: а) за аварийно изграждане на ул. Елица, с. Момчиловци – 300 000 лв.; б) за възстановяване на канализация в с. Славейно – 16 184 лв.

т. 115. от ПМС № 360 от 10.12.2020 г. (изм. - ДВ, бр. 89 от 2022 г., в сила от 08.11.2022 г.) по бюджета на Община Смолян - 9 000 000 лв. за: "Ремонт, изграждане и реконструкция на улици, пътища и прилежащата им инфраструктура на територията на община Смолян, в т.ч. ул. Хан Аспарух, гр. Смолян" - 7 426 672 лв.; "Ремонт на улична мрежа, пътища и прилежащи съоръжения към тях, намиращи се на територията на к.к. Пампорово в частта на община Смолян" - 573 328 лв.; за ремонт на улична мрежа в с. Смилян, община Смолян - 1 000 000 лв.

²⁴ ВП №ДЛ006079 от 21.12.2020 г. – 61 809 лв.; ВП №ДЛ 009436 от 21.12.2020 г. – 430 118 лв.

²⁵ Одитно доказателство № 7 към Одитен доклад на Сметната палата № 0400315421 за извършен одит на ГФО на община Смолян за 2021 г.; Одитно доказателство №01 към одитен доклад на Сметната палата №0400314622 за извършен одит на ГФО на община Смолян за 2022 г.

²⁶ Обект: ул. „Христо Христов“ – 61 809 лв.; „Път с. Смилян“ – 430 118 лв.

²⁷ Одитно доказателство № 7 към Одитен доклад на Сметната палата № 0400315421 за извършен одит на ГФО на община Смолян за 2021 г.; Одитно доказателство № 1 към Одитен доклад на Сметната палата № 0400314622 за извършен одит на ГФО на община Смолян за 2022 г.

²⁸ Одитни доказателства №№ 18 и 19

на годишния финансов отчет на община Смолян за 2023 г.²⁹

Допуснато е с целеви средства за капиталови разходи да се финансират разходи за текущи ремонти, без да е извършена промяна в бюджетните взаимоотношения на общината с централният бюджет, по реда на чл. 89, ал. 1³⁰ от ЗДБРБ за 2021 г. и без решение на Общински съвет по реда на чл. 89, ал. 2³¹ от ЗДБРБ за 2021 г.

Допуснатото е в несъответствие с изискванията на чл. 89, във връзка с чл. 50 от Закона за Държавния бюджет на Република България за 2021 г., и във връзка с чл. 55, ал. 1, чл. 94, ал. 3, т. 6 и ал. 4 от Закона за публичните финанси (ЗПФ), което във връзка с § 2 от ДР на ЗПФ се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

Коригирани неправилни отчитания

1. По време на финансовия одит на ГФО за 2021 г., при извършени одитни процедури за проверка на счетоводените капиталови разходи за придобиване и основен ремонт на инфраструктурни обекти са установени следните неправилни отчитания, потвърдени и при извършения финансов одит на ГФО за 2022 г., и предварителното проучване и текущ контрол на периодичния финансов отчет на общината към 30.09.2023 г.³²

1.1. По възлагателни писма³³, при изпълнение на договори № ПНО-ОП-18.10-3 от 15.10.2018 г. и № ПНО-ОП-21.04-9 от 26.04.2021 г., за ремонт на улици и пътища на територията на община Смолян, през 2021 г.³⁴ са извършени разходи за текущи ремонти на девет обекта³⁵, общо в размер на 354 202 лв. Разходите неправилно са капитализирани в отчетна група ДСД по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ към 31.12.2021 г.

Допуснатото неправилно отчитане не е коригирано към 31.12.2022 г. и към

²⁹ подробно описано в т. 1.1. и т. 1.2 от Раздел „Коригирани неправилни отчитания“ от настоящия доклад

³⁰ Съгласно чл. 89, ал. 1 от ЗДБРБ за 2021 г. Целевата субсидия за капиталови разходи по чл. 50 може да бъде трансформирана в трансфер за други целеви разходи на общината за извършване на неотложни текущи ремонти на общински пътища, на улична мрежа, на сгради, публична общинска собственост.

³¹ Съгласно чл. 89, ал. 2 от ЗДБРБ за 2021 г. В рамките на бюджетните взаимоотношения на общината с централния бюджет произтичащите от ал. 1 промени се извършват от министъра на финансите по предложение на кмета на общината въз основа на решение на общинския съвет.

(2) В рамките на бюджетните взаимоотношения на общината с централния бюджет произтичащите от ал. 1 промени се извършват от министъра на финансите по предложение на кмета на общината въз основа на решение на общинския съвет.

³² Одитни доказателства № 01 и 18

³³ ВП №ДЛ003939/10.08.2021 г. – 23 125 лв.; ВП №ДЛ006079 от 21.12.2020 г. – 71 404 лв.; ВП №ДЛ000914 от 26.01.2021 г. – 25 913 лв.; ВП № ДЛ 009436 от 21.12.2020 г. – 9 172 лв. ; ВП ДЛ003939 от 27.08.2021 г. - 23 807 лв.; ВП №ДЛ003939 от 23.08.2021 г. — 121 932 лв.; ВП № ДЛ003939 от 01.09.2021 г. — 2 546 лв.; ВП № ДЛ 003939 от 01.09.2021 г. – “ – 20 098 лв.; ВП № ДЛ003939 от 25.05.2021 г. - 56 207 лв.

³⁴ Одитно доказателство № 2 към Одитен доклад на Сметната палата № 0400315421 за извършен одит на ГФО на община Смолян за 2021 г.

³⁵ "Укрепване на мостово съоръжение и устои" и изкърпване на асфалт на единични дупки и деформация на настилка в с. Бостина“; - Повдигане и укрепване на дъждоприемни и ревизионни шахти и ремонт на ед. дупки и деформация по настилки на улици в гр. Смолян, кв. Райково, кв. Устово и к. к. Пампорово; Заустяване към МБАЛ "Братан Шукеров“; Частичен ремонт улици "Грудьо Войвода", ул. "Снежанка", ул. "Елица“; Укрепване на мостово съоръжение и устои с. Кошница“; Улична мрежа Полк. Серафимово - частичен ремонт“; Укрепване на улица Цар Калоян чрез изграждане на подпорна стена“; Улична мрежа Смолян – частичен ремонт, Изграждане на 2 бр. ограничители на скоростта тип (легнали полицай) на ул. „Родопи; ул. "Дичо Петров" и ул. "Хан Пресиян" - Частичен ремонт на тротоарни площи.

31.12.2023 г.³⁶

По време на финансовия одит на ГФО за 2023 г. неправилното отчитане е коригирано, като са съставени счетоводни операции по реда на т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г. в отчетна група ДСД по кредита на сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ с отчетната стойност, в размер на 354 202 лв., и дебита на сметки 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ с балансовата стойност (346 917 лв.) и 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“ с размера на начислената амортизация към 01.01.2023 г. (7 285 лв.), а за начислената амортизация през 2023 г. по метода на „червено сторно“ по дебита на сметка 6037 „Разходи за амортизация на инфраструктурни обекти“ и кредита на сметка 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“ (5 460 лв.).

Не са спазени изискванията за осчетоводяване на разходите/активите по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

1.2. С Възлагателни писма³⁷ към същите договори, е възложен цялостен ремонт (възстановяване на тротоарна настилка и полагане на бетонови бордюри) и кръпки на улици, паркинги и пътища на територията на община Смолян. Разходите за извършените ремонтни дейности на улици и паркинги, общо в размер на 814 732 лв., са класифицирани като основни ремонти и са капитализирани в отчетна група ДСД по сметка 2202 "Инфраструктурни обекти"³⁸.

Възлагателните писма включват едновременно няколко обекта, като изпълнените и приети дейности са включени в протоколите за приемане на СМР (акт Образец 19) по видове ремонтни работи за няколко улици и обекти. От общината не е извършен анализ на характера на ремонтните работи – основен или текущ ремонт за всеки отделен обект (улица). Не е изискана от фирмата изпълнител подробна информация за всеки отделен обект по видове СМР, в резултат на което одитният екип не може да потвърди правилното им класифициране³⁹.

Допуснатото неправилно отчитане не е коригирано към 31.12.2022 г. и към 30.09.2023 г.

По време на финансовия одит на ГФО със Заповед № РД-0489 от 18.04.2024 г. на кмета на общината е назначена комисия, от която е извършен анализ и оценка⁴⁰ на извършените СМР на обекти по посочените договори. В резултат на извършения анализ разходите са класифицирани, съответно като текущ ремонт, общо в размер на 491 924 лв., и основен ремонт, в размер на 322 804 лв.

Капитализираните разходи, класифицирани като текущи ремонти,⁴¹ са отписани по реда на т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г. в отчетна група ДСД по кредита на сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ с отчетната стойност, в размер на 491 924 лв., и дебита на сметки 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ с балансовата стойност, в размер на 481 116 лв., и 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“ с начислената амортизация към 01.01.2023 г., в размер на 10 811 лв. За

³⁶ Одитно доказателство №01 към одитен доклад на Сметната палата №0400314622 за извършен одит на ГФО на община Смолян за 2022 г.

³⁷ ВП №ДЛ006079 от 21.12.2020 г. – 61 809 лв.; ВП №ДЛ 009436 от 21.12.2020 г. – 430 118 лв.; ВП № 003939 от 18.08.2021 г. – 322 804 лв.

³⁸ Одитно доказателство № 7 към Одитен доклад на Сметната палата № 0400315421 за извършен одит на ГФО на община Смолян за 2021 г.

³⁹ Одитно доказателство № 1 към Одитен доклад на Сметната палата № 0400314622 за извършен одит на ГФО на община Смолян за 2022 г.

⁴⁰ Протокол от 19.04.2024 г.

⁴¹ Ул. „Христо Христов“ – 61 809 лв.; Път с. Смилян – 430 118 лв.

начислената амортизация през 2023 г. по метода на „червено сторно“ по дебита на сметка 6037 „Разходи за амортизация на инфраструктурни обекти“ и кредита на сметка 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“ в размер на 7 576 лв..

Не са спазени разпоредбите на чл. 11, ал. 1, т. 2 от Закона за счетоводството, относно получаване на аналитична и обобщена информация по счетоводен път, представяща най-точно и по най-подходящ начин годишните финансови отчети на предприятието.

Не са спазени изискванията за осчетоводяване на разходите/активите по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

1.3. Разходи за ремонти на улици и пътища на дванадесет броя обекти⁴², на обща стойност 2 398 930 лв., са капитализирани по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в отчетна група ДСД в увеличение на стойността на обекти по аналитични партии с наименования несъответстващи на обектите, посочени във възлагателните писма, подписани от кмета на общината, както и в протоколите за извършени и приети от общината СМР.

Съставените счетоводни операции не осигуряват проследимост на извършените разходи за конкретни обекти, в резултат на което не може да се потвърди увеличението на стойностите на определен актив със стойността на приключилите основни ремонти.

Допуснатите неправилни отчитания не са коригирани към 31.12.2022 г. и към 30.09.2023 г.

Предвид непредприемане на действия от одитираната организация за коригиране на установените неправилни отчитания и приложеният неправилен подход за признаване на последващи разходи за нефинансови дълготрайни активи, одитният екип не може да

⁴² 1. Обект „Изграждане на подпорна стена на ул. Елица с. Момчиловци, осчетоводен по аналитична партида „Аварийно изграждане ул. „Елица“ с. Момчиловци“ – 269 972 лв.; 2. Укрепване на подпорна стена на главен път с. Момчиловци, осчетоводено по аналитична партида на сметка 2202 за обект „Път Момчиловци – Кутела“.- 309 482 лв.; 3. Обект „Път Смолян – с. Турян“- осчетоводен по аналитична партида на сметка 2202 обект „Водосток с. Турян“ -344 746 лв.; 4. Обект „Ремонт на улици с. Градът“, осчетоводен по аналитична партида на сметка 2202 „Подпорна стена с. Градът“- 134 769 лв.; 5. Обект „Ремонт на ул. „Момина скала“ – Смолян“, осчетоводен по аналитична партида за обект „Укрепване подпорна стена на ул. „Момина скала“ – 138 601 лв.; 6. Обект „Заустване към МБАЛ ул. „Братан Шукеров“, осчетоводен по аналитична партида на сметка 2202 Улица зад Болницата – 25 913 лв.; 7. Обект „Ремонт – гр. Смолян – паркинги и улици, подход, възстановяване на тротоарна настилка ул. „Христо Христов“, осчетоводен по аналитична партида на сметка 2202 за обект „ул. „Христо Христов“ – 61 809 лв.; 8. Обект „Частичен ремонт гр. Смолян, кв. Устово, ул. „Момчиловска комуна“, ул. Илия Белковски“, ул. Александър Стамболийски“, осчетоводен по аналитична партида на сметка 2202 - обект „Подпорна стена кв. Устово, улица „Момчиловска комуна“ – 322 804 лв.; 9. Обект „Рехабилитация на улична мрежа в гр. Смолян, подобект ул. 24 май (при ул. Славееви гори)“, осчетоводен по аналитична партида на сметка 2202 „Трот. пл. ч-ще „Орфееви гори“ – 193 102 лв.; 10. Обект „Улици с. Смилян – ул. „Бреза“ – частичен ремонт, ул. Орфей цялостен ремонт и частичен ремонт кръпки, Долен Смилян – улица свързваща двете ул. „Хан Аспарух“ и ул. „Васил Левски“от рт. 85 до р.т. 89 –цялостен ремонт, от с. Смилян до разклона за с. Букаците-частичен ремонт – кръпки; от сивинския мост до с. Букаците –цялостен ремонт, ул. „Ком – цялостен ремонт, осчетоводени по аналитична партида на сметка 2202 – обект „Път Смилян“ – 430 118 лв.; 11. Обект „Ремонт на тротоарни площи по ул. „Дичо Петров“ и ул. „Хан Пресиян“, осчетоводен по аналитична партида на сметка 2202 – ул. „Дичо Петров“ – 127 611 лв.; 12. Обект „Улици с. Широка лъка“, осчетоводен по аналитична партида на сметка 2202 обект „Обез. тур. нас. вод. с. Широка лъка“ – 40 003 лв.

стигне до разумна увереност относно достоверността, класификацията и оценката на отделни аналитични партии по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ към 31.12.2022 г. С допуснатите неправилни отчитания е създадена предпоставка за допускане на неправилни последващи действия, свързани с инвентаризация на ДМА, както и при извършване на преглед за преценка/обезценка на НДА.

При извършения финансов одит на ГФО за 2023 г. е извършена корекция, като:

а) част⁴³ от обектите, на обща стойност 645 450 лв., са класифицирани като текущи ремонти и са отписани⁴⁴ по реда на т. 8.9 от ДДС от 2004 г. в отчетна група ДСД.

б) на останалите обекти е извършен анализ за осигуряване на проследимост на извършените разходи за конкретния обект, в резултат на което са класифицирани по обектите, за които се отнасят по отделни аналитични партии на сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“, като:

- на два от обектите, на обща стойност 304 718 лв., е променено наименованието на аналитичните партии, в съответствие с тяхното наименование, и

- на останалите обекти от грешните аналитични партии са прехвърлени балансовата стойност и начислени разходи за амортизация към 01.01.2023 г. по нови аналитични партии. Разликата в амортизациите от предходни отчетни периоди е осчетоводена по сметки 6992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ и 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“, а от текущия отчетен период корекцията на начислената амортизация е извършена по метода „червено сторно“ и начисляване на преизчислената амортизация за 2023 г.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 16 от ДДС № 20 от 2004 г., т.т. 18 и 19 от ДДС № 14 от 2013 г., относно капитализирането на инфраструктурните обекти и т. 36.1. от ДДС № 5 от 2016 г. на МФ, относно стартирането (начисляването) на амортизациите.

Не са спазени и указанията на МФ, дадени с ФО 1 от 2021 г., във връзка с ФО 42 от 30.11.2016 г. за установени пропуски и неточности, свързани с отчитане на капиталови разходи.

При изграждането и поддържането на счетоводната система, от община Смолян не е осигурено всеобхватно хронологично регистриране на счетоводните операции и получаване на пълна аналитична и обобщена информация по счетоводен път, даваща възможност за най-точно изготвяне на финансовите отчети на общината, с което не са спазени изискванията на чл. 11 от ЗСч.

Не са спазени изискванията на чл. чл. 163 и 164 от ЗПФ за организиране на счетоводната отчетност в публичния сектор в съответствие с изискванията на ЗСч, ЗПФ, и указанията дадени от министъра на финансите, което е нарушение на бюджетната дисциплина по смисъла на § 2 от Допълнителните разпоредби на ЗПФ.

2. По време на предварителното проучване и текущ контрол на периодичния финансов отчет на общината към 30.09.2023 г. са установени следните неправилни отчитания, свързани с извършени разходи с бюджетни средства за незавършен инфраструктурен обект *"Изпълнение на инженеринг (проектиране, авторски надзор и строителство) на реконструкция на водоснабдителна мрежа на с. Виево, община Смолян"*⁴⁵:

⁴³ Които попадат в точка 1.1 и 1.2 коригирани неправилни отчитания - Ул. „Христо Христов“ – 61 809 лв.; Път с. Смилян – 430 118 лв. и ул. „Дичо Петров“ – 127 611 лв. и „ул. зад Болницата“ – 25 913 лв.

⁴⁴ Съставените коригиращи счетоводни операции са подробно описани в т. 1.2. от раздел „Коригирани неправилни отчитания от настоящия одитен доклад“.

⁴⁵ Договор № ПНО-ОП-22.09-14 от 16.09.2022 г., Допълнително споразумение към Договор № ПНО-ОП-22.09-14 от 16.09.2022 г.

а) в размер на 1 601 626 лв. без вкл. ДДС,⁴⁶ в т.ч. 1 436 330 лв. от предходен отчетен период, са капитализирани в отчетна група ДСД неправилно по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“, вместо по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“. От общината е упражнено правото на пълен данъчен кредит.

Окончателното признаване на нефинансовите дълготрайни активи в процес на придобиване в отчетността на бюджетната организация по съответните сметки от СБО, следва да се осъществява след приключване на цялостния процес на придобиване, в т.ч. наличие на изискуемата документация, удостоверяваща извършването на всички дейности и процедури, изисквани за въвеждането на обекта в експлоатация.

На капитализираните без основание по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ активи, неправилно са начислени разходи за амортизация, в размер на 3 737 лв.⁴⁷

Не са спазени разпоредбите на чл. 3, ал. 3 от Закона за счетоводството, относно изискването за счетоводно отчитане на основата на документална обосновааност и т.т. 18 и 19 от ДДС № 14 от 2013 г. относно признаване на инфраструктурните обекти по сметки в зависимост от степента им на завършеност.

Не са спазени изискванията на т. 36 от ДДС № 5 от 2016 г. относно стартиране на начисляването на амортизации.

б) Подписано е допълнително споразумение от 13.06.2023 г. за индексация на изпълнени СМР по договора за възлагане на обществената поръчка № ПНО-ОП-22.09-14 от 16.09.2022 г. Във връзка с допълнителното споразумение е издадено дебитно известие № 3000001779 от 20.06.2023 г., в размер на 706 265 лв.,⁴⁸ като платените разходи не са капитализирани към 30.09.2023 г. в отчетна група ДСД по сметка 2071 "Незавършено строителство, производство и основен ремонт" в кореспонденция със сметка 7609 "Коректив за капитализирани активи в отчетна група ДСД".⁴⁹ Разходите са правилно осчетоводени в отчетна група бюджет по сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки в размер 706 265 лв.

Към 31.12.2023 г. е издадено Удостоверение за въвеждане в експлоатация №ДК-07-СМ-40 от 28.12.2023 г. Всички разходи са капитализирани по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в отчетна група ДСД.

Не са спазени изискванията т.т. 18 и 19 от ДДС № 14 от 2013 г. на МФ, относно капитализирането на инфраструктурните обекти по сметки от група 22 и подгрупа 207 от СБО в зависимост от степента на завършеност на обектите.

3. Разходи за рехабилитация и модернизация на инфраструктурен обект по проект "Рехабилитация и модернизация на системата за външно изкуствено осветление на гр. Смолян, по Програма „Възобновяема енергия, енергийна ефективност, енергийна сигурност", в размер на 773 812 лв., са правилно признати първоначално в отчетна група СЕС по дебита на сметка 6076 "Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки". След приключване на СМР,⁵⁰ разходите неправилно са прехвърлени в отчетна група "Бюджет" по дебита на сметка 6076 "Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки" в кореспонденция със сметка 7601 "Вътрешни некасови трансфери между отчетни

⁴⁶ Фактури №3000001709 от 29.12.2022 г., № 3000001708 от 23.12.2022 г., № 2467107 от 14.12.2022 г., № 5000000705 от 18.07.2023 г., № 1000000050 от 20.02.2023 г.

⁴⁷ Одитни доказателства № 3 и 12

⁴⁸ Фактура № 3000001779 от 20.06.2023 г.

⁴⁹ Одитни доказателства № 4 и 12

⁵⁰ Удостоверение за въвеждане в експлоатация № 54 от 03.11.2023 г.

групи "Бюджет" и "Сметки за средства от Европейския съюз". На касова основа разходите са отчетени правилно по параграф 51-00 "Основен ремонт на дълготрайни материални активи" в отчетна група СЕС-ДМП.⁵¹

По време на финансовия одит на ГФО на община Смолян за 2023 г. е извършена корекция по метода „червено сторно“ на съставените неправилни счетоводни операции в отчетни групи „Бюджет“ и СЕС-ДМП.

Не са спазени указанията на т.19, буква „а“ от ФО № 02 от 2015 г., съгласно която за всички проекти, подлежащи на отчитане в „СЕС“ независимо как се извършват/финансират плащанията, всички начислени суми на разходи и придобиване на активи и свързаните с тях начисления на задължения, вземания се отразяват изцяло в отчетна група „СЕС“.

4. При извършените одитни процедури за проверка на сметка 9214 “Получени гаранции и поръчителства“ се установи следното:

а) Към 30.09.2023 г. по договор⁵² с предмет „Доставка, монтаж/инсталация, въвеждане в експлоатация, настройване, тестване, обучение за работа и гаранционна поддръжка на цялостна дигитална планетариумна проекторна система, включваща нов полусферичен купол и апаратура/оборудване за дигитален планетариум за нуждите на община Смолян“, в полза на община Смолян са издадени два броя застрахователни полици⁵³ за покриване на авансово предоставени средства и изпълнението на гарантирания договор, на обща стойност 674 766 лв. и срок на валидност до 22.04.2024 г.

Застрахователните полици са осчетоводени в отчетна група СЕС по дебита на сметка 9214 “Получени гаранции и поръчителства“ със стойност 17 658 лв., съответстваща на сумата на платените застрахователни премии по двете полици, или с 657 108 лв. по-малко⁵⁴.

Неправилното отчитане е установено при извършеното предварително проучване и текущ контрол на периодичния финансов отчет на общината към 30.09.2023 г. Преди изготвяне на ГФО за 2023 г. е извършена корекция, като е съставена счетоводна операция по дебита на сметка 9214 “Получени гаранции и поръчителства“ и кредита на сметка 9981 „Кореспондираща сметка за задбалансови активи“ със стойност в размер на 657 108 лв.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 23 от ДДС № 8 от 2012 г. и т. 26 от ДДС № 11 от 2013 г., относно отчитането на получените гаранции и поръчителства.

б) Към 31.12.2023 г., в отчетна група "Бюджет", получена застрахователна полица в полза на общината, със срок на валидност до 2024 г., на стойност 124 541 лв., не е осчетоводена по дебита на задбалансова сметка 9214 “Получени гаранции и поръчителства“ и кредита на сметка 9981 „Кореспондираща сметка за задбалансови активи“.⁵⁵

По време на одита на ГФО за 2023 г. е извършена корекция и получената гаранция е осчетоводена по съответните задбалансови сметки.

Не са спазени изисквания на т. 43 от ДДС № 8 от 2023 г. при изготвянето на оборотната ведомост, която подлежи на представяне в МФ и Сметната палата, да са осчетоводени всички активи и пасиви, включително задбалансови.

Не е спазено изискването на т. 31 от ДДС 07 от 2012 г. на МФ, относно

⁵¹ Одитни доказателства № 14 и 18

⁵² Договор за възлагане на обществена поръчка №ПНО-ОП-23.08-6 от 15.08.2023 година

⁵³ Застрахователна полица №8123000014/ 11.08.2023 г.; Застрахователна полица №8223000054/ 11.08.2023 г.

⁵⁴ Одитни доказателства №№ 5 и 12

⁵⁵ Одитни доказателства №№ 15 и 18

отразяване на банковите гаранции в отчетността на начислена основа като условно вземане до момента, в който настъпят законово или договорно регламентирани условия за тяхното задържане или освобождаване.

5. По Възлагателни писма при изпълнение на договори № ПНО-ОП-21.04-9 от 26.04.2021 г. и № ПНО-ОП-22.10-9 от 24.10.2022 г. за ремонт на улици и пътища на територията на община Смолян, са извършени текущи ремонти на пет⁵⁶ обекта, общо в размер на 170 320 лв., които са неправилно осчетоводени като основни ремонти в отчетна група „Бюджет“ по сметка 6076 "Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки", вместо по сметка 6021 "Разходи за текущ ремонт". Разходите неправилно са капитализирани в отчетна група ДСД по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности“.

Неправилното отчитане е установено при извършения финансов одит на ГФО за 2022 г. на община Смолян, и към 31.12.2023 г. от ръководството на общината не са предприети действия за коригирането му, като се приложат указанията на МФ, дадени в т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г.⁵⁷

По време на одита е извършена корекция за отписване на активите в отчетна група ДСД по реда на т. 8.9. от ДДС № 20 от 2004 г. по кредита на сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ (170 320 лв.) и дебита на сметки 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ (170 316 лв.) и 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“ (5 лв.), а за начислената амортизация през 2023 г. по метода на „червено сторно“ по дебита на сметка 6037 „Разходи за амортизация на инфраструктурни обекти“ и кредита на сметка 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“ (2 618 лв.).

Не са спазени изискванията за осчетоводяване на разходите/активите по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

Не се спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г. за коригиране на грешки от минали години чрез сметки от групи 69 и 79 от СБО.

6. При извършеното предварително проучване и текущ контрол на периодичния финансов отчет на общината към 30.09.2023 г., са установени следните неправилни отчитания:⁵⁸

6.1. Към 30.09.2023 г., на два новоактувани поземлени имота с АОС № 2262 от 19.09.2023 г. и № 2265 от 25.09.2023 г., непризнати в отчетността в предходни отчетни периоди, с данъчна оценка общо в размер на 80 398 лв., не е определена справедливата им стойност и не са признати в счетоводните регистри в отчетна група ДСД по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.⁵⁹

Следвало е при първоначално придобиване активът да се признае в отчетността по справедлива стойност.

Към 31.12.2023 г. на двата поземлени имота са определени справедливи стойности

⁵⁶ „Ремонт на ул. Перелик от 106 до 338“; „Реконструкция на общ.път.SML3247/SML 2248“; Укрепване скат на ул. „Асен Василев“; „Ремонт на улици в с. Полк.Сарафимово“ и ул. „кап. П. Войвода“Смилян“.

⁵⁷ Одитни доказателства №№ 1, 12 и 18

⁵⁸ Одитни доказателства № 6 и 12

⁵⁹ Одитно доказателство № 6 и 12

от лицензиран оценител, в общ размер на 86 602 лв., и са осчетоводени справедлива стойност, като е съставена счетоводна операция по дебита на сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“ и кредита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.⁶⁰

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние на предприятието.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 16.5 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 4.7., буква „б“ от СС № 16 ДМА, относно осчетоводяване на активите по справедлива стойност при първоначалното безвъзмездно придобиване.

6.2. Към 30.09.2023 г., по договор № ПНО-ОП-20.07-8, с предмет "Доставка на обзавеждане и оборудване" по проект "Изграждане на нови социални жилища в гр. Смолян", е извършено междинно плащане на основание издадена от доставчика фактура и подписан предварителен протокол за приемане на обзавеждане и оборудване, на обща стойност 122 062 лв. Разходите са осчетоводени в отчетна група СЕС неправилно като предоставен аванс по дебита на сметка 4020 "Доставчици по аванси от страната", вместо по сметка 3020 "Материали", тъй като плащането няма характер на аванс.⁶¹

Следва, след окончателното приключване на доставката на обзавеждането и оборудването, активите да бъдат класифицирани по съответните счетоводни сметки в отчетна група „Бюджет“, в съответствие с приетия със СчП на общината праг за признаване на ДМА.

Към 31.12.2023 г., преди изготвяне на ГФО за 2023 г., е извършена корекция, като е съставена счетоводна операция по дебита на сметка 3020 „Материали“ и кредита на сметка 4020 Доставчици по аванси от страната“.

Не са спазени изискванията за осчетоводяване на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г на МФ.

Не е приложено изискването на т. 28 от ДДС № 03 от 2009 г. на МФ, относно осчетоводяване на изплатени през текущата година суми срещу бъдеща доставка на услуга, а при предоставянето на услугата, авансът за доставката се закрива.

6.3. Разходи по договор № ПНО-ОП-22.10-4 от 17.10.2022 г. с предмет "Извършване на прединвестиционно проучване, включващо геодезично заснемане, инженерно-геоложко проучване, изграждане на контролно-измерителна система и нулево замерване на свлачище № 31.67653-01 "Смолянски езера", община Смолян", в размер на 92 400 лв., са осчетоводени в отчетна група "Бюджет" неправилно по сметка 6076 "Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“, вместо по сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“. Същите са неправилно капитализирани в отчетна група ДСД по дебита на сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ и кредита на сметка 7609 "Коректив за капитализирани активи в отчетна група "Други сметки и дейности". При приключване на договора е подписан приемо-предавателен протокол, с който възложителят е приел от изпълнителя инженерно-геоложки доклад и доклад за извършени геофизични изследвания и геодезия.⁶²

⁶⁰ Одитни доказателства № 6 и 12

⁶¹ Одитни доказателства № 2 и 12

⁶² Одитни доказателства №№ 4, 7 и 12

Към 31.12.2023 г., преди изготвяне на ГФО, е извършена корекция по метода „червено сторно“ на съставените неправилни счетоводни операции в двете отчетни групи и разхода е осчетоводен по сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“ в отчетна група „Бюджет“.

Не са спазени и разпоредбите на § 4 от ПЗР на Закона за геодезията и кадастъра, съгласно който материалите и данните, създадени в резултат от изпълнение на дейностите по геодезия, картография и кадастър, не се смятат за активи по смисъла на ЗСч.

Не са спазени изискванията за осчетоводяването на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г. на МФ, във връзка с указанията дадени в Тема 9 "Отчитане на ОУП и ПУП и други подобни планове" от Коментарите по методологически въпроси" на МФ.

Не е спазено изискването за отчитане на стопанските операции по параграфи в съответствие с техния характер, съгласно ЕБК за 2023 г., утвърдени от министъра на финансите с ДДС № 9 от 2022 г.

6.4. Към 30.09.2023 г., поети ангажименти, на обща стойност 79 020 лв., по два договора №№ ПНО-ОП-23.09-10 с предмет „Изработка и монтажни работи на стоманени елементи на единадесет броя спирки в град Смолян“ и ПНО-ОП-23.09-12 от 29.09.2023 г. - с предмет „Студено изкърпване на пътни настилки по технология „Печматик“, на следните обекти: Общински пътища ML3253/SML2318, Бостина-Левочево/-Писаница-Хасовица, SML2318/ II-86, Бостина-Смолян- кв. Устово/ - Левочево и улична мрежа с. Горна Арда“, не са признати по кредита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ в отчетна група „Бюджет“. С допуснатото неправилно отчитане е намалено салдото по сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“.⁶³

Към 31.12.2023 г., преди изготвяне на ГФО за 2023 г. на община Смолян, е извършена корекция, като е съставена счетоводна операция по дебита на сметка 9800 „Възникнали ангажименти за разходи“ и кредита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“.

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т.1.1 и т. 1.3 от ДДС № 04 от 2010 г. на МФ и т. 77 от ДДС № 14 от 2013 г., относно счетоводно отчитане на поетите ангажименти.

6.5. Към 30.09.2023 г., в ДГ "Изворче" - второстепенен разпоредител с бюджет на общината (ВРБ), в макета на МФ - BALANCE-2023-III-7109 в отчетна група СЕС-КСФ не са въведени данни по два проекта, изпълнявани от общината, а именно "Активно приобщаване в системата на предучилищно образование" и "Равен достъп до училищно образование в условията на кризи", общо в размер 57 591 лв. а) по балансови сметки, общо в размер на 32 047 лв., в т.ч. по сметки: 1101 "Акумулирано изменение на нетните активи" (3 252 лв.), 4614 "Временни безлихвени заеми от/за общински бюджети" (1 071 лв.), 6043 "Разходи за заплати и възнаграждения на персонал по трудови правоотношения - нещатен персонал" (10 269 лв.), 6044 "Разходи за заплати и възнаграждения на персонал по извънтрудови правоотношения" (472 лв.), 6051 "Разходи за осигурителни вноски за държавно обществено осигуряване" (1 220 лв.), 6052 "Разходи за здравно осигуряване" (513 лв.), 6055 "Разходи за допълнително

⁶³ Одитни доказателства № 8 и 12

задължително пенсионно осигуряване" (297 лв.) и, 7532 "Касови трансфери от/за сметки за средства от Европейския съюз на бюджетни организации от подсектор "Централно управление"" (14 953 лв.).

б) по задбалансови сметки, в общ размер на 25 544 лв., в т.ч. по сметки 9944 "Финансиране на разходи за сметка на средства от Европейския съюз" (12 772 лв.), 9989 "Кореспондираща сметка за задбалансови пасиви" (12 772 лв.).⁶⁴

Към 31.12.2023 г. отчетените суми по балансови и задбалансови сметки по двата проекта "Активно приобщаване в системата на предучилищно образование" и "Равен достъп до училищно образование в условията на кризи" са включени в обобщената оборотна ведомост са отразени правилно в отчетна група СЕС-КСФ.

Нарушени са разпоредбите на чл. 11, ал. 1, т. 2 от Закона за счетоводството, с които е определено, че при изграждането и поддържането на счетоводната система предприятията осигуряват получаване на аналитична и обобщена информация по счетоводен път, представяща най-точно и по най-подходящ начин годишните финансови отчети на предприятието.

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 32.2 от ДДС № 6 от 2023 г., относно изискването за съответствие на информацията от отчета с тази от счетоводната система, която да е идентична с тази, предоставена на Министерство на финансите.

7. По договор за дарение от 29.12.2020 г. за финансиране на реконструкция и обновяване на музея в с. Момчиловци, през 2021 г. са получени дарения, в размер на 35 100 лв. През 2023 г. е усвоен пълния размер на полученото дарение, като без наличие на основание, към 31.12.2023 г. е осчетоводен коректив за неусвоени помощи и дарения по кредита на сметка 4989 „Коректив за неусвоени помощи и дарения“ в кореспонденция със сметка 7400 „Коректив на приходите от текущи помощи и дарения, предоставени от страната“.⁶⁵

Не са приложени правилно указанията на министъра на финансите, дадени с т. 22 от ДДС №14 от 2013 г. за начисляване на коректив за неусвоени помощи и дарения.

С установеното неправилно отчитане не е спазен чл. 24, ал. 2 от Закона за счетоводството за вярното и честно представяне на ефектите от операциите, други събития и условия в съответствие с определенията и критериите за признаване на активи, пасиви, приходи и разходи, заложен в приложимите счетоводни стандарти.

8. Към 31.12.2022 г., в община Смолян, без наличие на документална обоснованост, са отписани задължения към доставчици по 65 аналитични партиди по дебита на сметка 7915 „Отписани задължения (приходно-разходни позиции) към други лица“ и кредита на сметка 4010 „Задължения към доставчици от страната“, в общ размер на 320 535 лв. Задълженията са начислени в предходни отчетни периоди (от 2009 г. до 2016 г.), като част от тях са погасени по давност.

По време на финансовия одит на ГФО за 2022 г. е изпратено писмено запитване до директора на дирекция ФСДБ относно наличието на извършена инвентаризация и анализ на съответните задължения, становище от юристите от дирекция „Правно нормативно обслужване“ и управленско решение, послужили за основание за отписване на задълженията. В получения отговор е посочено, че е извършена инвентаризация на

⁶⁴ Одитни доказателства № 9 и 12

⁶⁵ Одитни доказателства - №№ 16 и 18

задължения към 31.12.2022 г., в размер на 71 812 лв., с изпратени писма до три фирми. Представена е докладна записка от кмета на община Смолян към Общински съвет (ОбС) и Решение № 803 от 2022 г. на ОбС, за отписване от счетоводните регистри на вземания и задължения от физически и юридически лица с изтекла давност. Същите не включват решение за отписване на задължения към доставчици от страната, в размер на 320 535 лв.

На одитния екип не са предоставени документи и информация относно документалната обосновааност на съставеното счетоводно записване - извършени анализи на съответните задължения за произхода на салдата по съответните аналитични партии, сключени договори, документи за спиране/започване на работата по съответните договори, има ли прекратяване, срок на договорите, доказателства, че задълженията са с изтекли давностни срокове, както и взето управленско решение, с което се определя, че задълженията следва да бъдат отписани от пасива на баланса към 31.12.2023 г.

Одитният екип не достигна до разумна увереност за наличието на документална обосновааност на отписаните задължения към доставчици. Следвало е от общината да бъде извършен анализ как са формирани тези салда, кои задължения, признати по сметка 4010 „Задължения към доставчици от страната“, са погасени по давност, след което да се предприемат действия за счетоводното отразяване на резултатите от анализа, след взето управленско решение.

Към 31.12.2023 г. от община Смолян не са предприети действия за коригиране на допуснатото неправилно отчитане или извършване на анализ и окомплектоване с документи и допълнителни доказателства, обосноваващи съставените записвания.⁶⁶

При извършения одит на ГФО за 2023 г. на одитния екип е предоставен протокол от 04.06.2024 г., изготвен от директор на дирекция ФСДБ и съгласуван от зам. кмет на община Смолян и старши юриконсулт в община Смолян, одобрен от кметът на общината, в който е посочено, че задълженията са с изтекъл давностен срок и подлежат на отписване на основание чл. чл. 171 и 173⁶⁷ от ДОПК и чл. чл. 110 и 112⁶⁸ от Закона за задълженията и договорите.

Не е спазен чл. 3, ал. 3 от ЗСч за текущото счетоводно отчитане на основата

⁶⁶ Одитно доказателство № 1и 19 и Одитно доказателство №11 към Одитен доклад на Сметната палата № 0400314622 за извършен одит на ГФО на община Смолян за 2022 г.

⁶⁷ Чл. 171, ал.1 от ДОПК Публичните вземания се погасяват с изтичането на 5-годишен давностен срок, считано от 1 януари на годината, следваща годината, през която е следвало да се плати публичното задължение, освен ако в закон е предвиден по-кратък срок.

Чл. 171, ал. 2 С изтичането на 10-годишен давностен срок, считано от 1 януари на годината, следваща годината, през която е следвало да се плати публичното задължение, се погасяват всички публични вземания независимо от спирането или прекъсването на давността освен в случаите, когато: 1. задължението е отсрочено или разсрочено; 2. вземането е предявено в производство по несъстоятелност;

3. е образувано наказателно производство, от изхода на което зависи установяването или събирането на публичното задължение; 4. изпълнението е спряно по искане на длъжника; 5. е подадена жалба за разрешаване на спор по глава шестнадесета, раздел Па.

Чл. 171, ал. 3 Лихвите за публичните вземания се погасяват по давност с изтичането на сроковете за главното вземане по ал. 1 и 2, независимо от начина на погасяване на главницата; Чл. 173., ал. 1 Вземанията се отписват, когато са погасени по давност, както и в случаите, предвидени със закон; Чл. 173., ал. 2 Вземанията се отписват служебно с изтичането на срока по чл. 171, ал. 2.

⁶⁸ Чл. 110. от ЗЗД С изтичане на петгодишна давност се погасяват всички вземания, за които законът не предвижда друг срок. Чл. от ЗЗД 112. С изтичането на десетгодишна давност се погасяват парични вземания срещу физически лица, независимо от прекъсването ѝ, освен когато задължението е отсрочено или разсрочено.

Давността по ал. 1 не се прилага за вземания: 1. от търговската дейност на еднолични търговци или на физически лица – съдружници в дружество по чл. 357; 2. за непозволено увреждане; 3. за неоснователно обогатяване; 4. за издръжка; 5. за трудово възнаграждение; 6. за обезщетения по Кодекса на труда; 7. по повод приватизационна сделка; 8. по повод имущество, реституирано по реда на нормативен акт.

на документална обоснованост на стопанските операции и факти и чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне във финансовите отчети на имущественото и финансовото състояние на предприятието.

Не са спазени разпоредбите на чл. 24, ал. 1, т. 3 от ЗСч, относно принципа за предпазливост - оценяване и отчитане на предполагаемите рискове и очакваните евентуални загуби при счетоводното третиране на стопанските операции с цел получаване на действителен финансов резултат.

9. На официалният сайт на община Смолян (www.smolyan.bg) не е публикуван одитираният от Сметната палата ГФО за 2022 г., заедно с одитния доклад.⁶⁹

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени в т. 75 от ДДС № 8 от 22.12.2022 г. относно публикуване на информацията от годишния финансов отчет на интернет страницата на съответния първостепенен разпоредител, като завереният от Сметната палата ГФО, заедно с одитния доклад, трябва да останат достъпни на интернет страницата на съответната бюджетна организация най-малко до публикуване на следващия ГФО.

Не е спазена и разпоредбата на чл. 140 във връзка с чл. 170 от ЗПФ, относно оповестяване на информацията за финансовите отчети на бюджетните организации.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Контролните дейности в областта на финансово-счетоводната отчетност не са прилагани непрекъснато през одитирания период и не са минимизирали риска от допускане на неправилни отчитания в ГФО на община Смолян за 2023 г.

На основание т. 67 от ДДС № 08 от 2023 г. на МФ, по време на финансовия одит са извършени корекции на баланса, оборотната ведомост, отчета за приходите и разходите на община Смолян. Корижираният ГФО за 2023 г. е зареден в системата ИСО на МФ на 18.06.2024 г. и е представен в Сметната палата с вх. № 07-02-348 от 19.06.2024 г.

В подкрепа на констатациите са събрани 19 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Смолян, бул. „България“ № 12, стая 321 – ИРМ Смолян

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 429 от 11.10.2024 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за община Смолян и един за Сметната палата

⁶⁹ Одитно доказателство №10

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
01	РД ТК-1.22- за извършване на проверка на предприетите действия във връзка с констатирани отклонения при извършен финансов одит на годишен финансов отчет за 2022 г. на община Смолян; Докладна записка; Банково извлечение от сметка №11; Обобщена оборотна ведомост отчетна група ДСД. 2.6 Паметна записка за приобщаване на Одитно доказателство № 8 от Одитен доклад 0400317720 за 2020 г.; Одитни доказателства №№ 2, 7, и 22 от Одитен доклад 0400315421 за 2021г.; Одитни доказателства №№ 1, 2 и 11 от Одитен доклад 0400314622 за 2022 г.	375
02	РД 2.16-5 за процедури по същество (тестове на детайлите) на операции по счетоводна сметка 4020 "Доставчици по аванси от страната" в отчетна група "Бюджет" и СЕС; Договор ПНО-ОП-20.07-8 от 24.07.2020 г. ; ф-ра 0000002577/01.09.2020 г. – 1 бр.; Предварителен протокол за приемане на обзавеждане и оборудване; Извлечение от сметка 4020 "Доставчици по аванси от страната" в отчетна група СЕС	57
03	РД 2.16-3 за процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на съществени позиции на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт" в отчетна група "Бюджет, СЕС и ДСД от финансовия отчет на община Смолян за периода от 01.01.2023 г. до 30.09.2023 г.; Справка за разходите осчетоводени в община Смолян по сметка 2071 "Незавършено строителство, производство и основен ремонт" в отчетни групи "Бюджет", СЕС и ДСД към 30.09.2023 г.; Извлечение от сметка 2071 "Незавършено строителство, производство и основен ремонт" отчетна група ДСД; Разрешение за ползване № ДК-07-СМ-40/28.12.2023 г.; Договор № ПНО-ОП-22.09-14 от 16.09.2022 г.; Допълнително споразумение № 01 към Договор № ПНО-ОП-22.09-14 от 16.09.2022 г.; фактури – 5 бр.	54
04	РД 2.16-1 за процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на съществени позиции в отчетна група "Бюджет" и СЕС от финансовия отчет на община Смолян за периода от 01.01.2023 г. до 30.09.2023 г.; Констативен протокол - 2.2-3; ф-ри – 4 бр.; Извлечение от сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ и 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“; Въпросник за област оборотна ведомост/баланс към 30.09.2023 г.	13

05	РД-ГФО-2.16-16 за процедури по същество (тестове на детайлите) на операции по счетоводна сметка 9214 "Получени гаранции и поръчителства" в отчетна група Бюджет и отчетна група „СЕС“; Застрахователна полица №81 23 000 014; Застрахователна полица №82 23 000 054; Извлечение по аналитични партиди.	7
06	РД 2.16-2 за процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на счетоводното отразяване на актуваните общински имоти за периода от 01.01.2023 г. до 30.09.2023 г. По баланса на община Смолян; Констативен протокол 2.2-4; АОС- 3 бр.; Извлечение от сметка 2032 „Жилищни сгради, общежития и апартаменти“	16
07	Договор № ПНО-ОП-22.10-4 от 17.10.2022 г.;, фактура – 1 бр.; Протоколи – 3 бр.; Извлечение от сметка 6076 "Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки" в отчетна група „Бюджет“; Извлечение от сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в отчетна група ДСД; Извлечение от параграф 51-00 "Основен ремонт на дълготрайни материални активи"	28
08	РД 2.16-4 за процедури по същество (тестове на детайлите) на операции по счетоводна сметка 9200 "Поети ангажименти за разходи - наличности" в отчетна група "Бюджет"; Констативен протокол – 2.2-2; Договори – 2 бр.	14
09	РД 2.11-1-2.14-1 за проверка на взаимовръзките между счетоводните сметки от Сметкоплана на бюджетните организации (СБО) и параграфите от Единната бюджетна класификация (ЕБК) в отчетна група СЕС-КСФ; Констативен протокол 2.2-1, обобщена оборотна ведомост; Хронологичен регистър по двата проекта; Бланка стойности показатели: Разход – месечен отчет- Оперативни програми – 2 бр.	25
10	РД ТК 2.7 – за извършена проверка за наличие и съответствие на съставните части на междинния финансов отчет към 30.09.2023 г. и представянето на друга информация и справи съгласно ДДС 06 от 25.09.2023 г.; Писмо запитване до кмета на община Смолян; Отговор на директор дирекция ФСДБ на община Смолян	6
11	Констативен протокол от 06.02.2024 г.; Писмо запитване до кмета на община Смолян; Отговор с изх.№ДЛ-001057 от 06.02.2024 г.	3
12	МО и извлечения от счетоводната система за извършени корекции	34
13	РД 2.16-8 за проверка показатели по чл. 130а от Закона за публичните финанси; 2.2-1 Констативен протокол	4
14	РД 2.16-1 за процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на съществени позиции в отчетна група "Бюджет" по сметка 6075 "Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки" и 6076 "Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки" от финансовия отчет на община Смолян за периода от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г.; Договор № ПНО-ОП-23.07-9 от 19.07.2023 г.; ф-ри - 3 бр.; Сметка № 1от 20.08.2023 г.; Протокол за приемане на	41

	изпълнените СМР от 21.09.2023 г.; Сметка № 2 от 09.10.2023 г.; Протокол №2 за изпълнени СМР; Приемо-предавателен протокол от 20.10.2023 г.; Окончателен приемо-предавателен протокол от 23.10.2023 г.; Окончателен приемо-предавателен протокол от 23.10.2023 г.; Хонорар сметка; Удостоверение за въвеждане в експлоатация № 54 от 03.11.2023 г.; Извлечение от сметка 6076 "Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки" в отчетна група "Бюджет" и СЕС; извлечение от сметка 2202 "Инфраструктурни обекти" в отчетна група ДСД; извлечение от касов отчет в отчетна група СЕС-ДМП	
15	РД-ГФО-2.16-17 за процедури по същество (тестове на детайлите) на операции по счетоводна сметка 9214 "Получени гаранции и поръчителства" в отчетна група Бюджет и отчетна група „СЕС“; Констативен протокол; Застраховка „Гаранции“ - Полица №231510121.	15
16	РД – ГФО 2.25 - за извършена проверка на счетоводните операции, свързани с изпълнение на указанията, дадени с ДДС № 20 от 2004 г. и ДДС № 14 от 2013 г. на Министерство на финансите относно начисляване на провизии, приходи и разходи по корективни сметки и преглед за обезценка на нефинансови дълготрайни активи в края на отчетната година; Договор за дарение от 2020 година; Банково извлечение на бюджетна сметка за полученото дарение; Фактури – бр.; Протокол- обр. 19 за установяване завършването и за заплащане на натуралните видове СМР.	19
17	РД 2.16-1 за процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на съществени позиции в отчетна група "Бюджет" по сметка 6075 "Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки" и 6076 "Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки" от финансовия отчет на община Смолян за периода от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г.; Договор № ПНО-ОП- 22.10-9 от 24.10.2022 г.; ф-ра № 4000000925/17.02.2023 г.; Възлагателно писмо № ДЛ007878 от 04.01.2023 г.; Констативен протокол от 16.02.2023 г.; Подробна количествена сметка от 16.02.2023 г.; ф-ра 3000006189 от 11.07.2023 г.; Възлагателно писмо № ДЛ 007878 от 16.05.2023 г.; Констативен протокол от 11.07.2023 г.; Подробна количествена сметка; ф-ра 3000006190 от 11.07.2023 г.; Възлагателно писмо № ДЛ007878 от 07.06.2023 г.; Констативен протокол от 11.07.2023 г.; Подробна количествена сметка; ф-ра 2000001308 от 12.01.2023 г.; Възлагателно писмо № ДЛ007878 от 19.12.2022 г.; Констативен протокол от 11.01.2023 г.; Подробна количествена сметка от 11.01.2023 г.; ф-ра 3000006147 от 17.05.2023 г.; Възлагателно писмо № ДЛ007878 от 03.04.2023 г.; Констативен протокол от 16.05.2023 г.; Подробна количествена сметка от 16.05.2023 г.; ф-ра 3000006172/14.06.2023 г.; Възлагателно писмо № ДЛ007878 от 02.03.2023 г.; Констативен протокол от 14.06.2023 г.; Количествено-стойностна сметка ф-ра 3000006188/11.07.2023	133

	г.; Възлагателно писмо № ДЛ007878 от 18.05.2023 г.; Констативен протокол от 11.07.2023 г.; Подробна количествена сметка; ф-ра 3000006237/31,08,2023 г.; Възлагателно писмо № ДЛ007878 от 21.07.2023 г.; Констативен протокол от 31.08.2023 г.; Подробна количествена сметка; Въпросник за област оборотна ведомост/баланс към 31.12.2023 г.; Справка за извършените основни ремонти по проекти; Писмо до кмета на общината; Отговор от кмета на общината	
18	МО; Извлечение от счетоводната система за извършени корекции; Заповед РД -0489 от 18.04.2024 г.; Протокол от 19.04.2024 г.; ф-ра 3000005348 от 28.01.2021 г.; Протокол Обр.19 от 28.01.2021 г.; Подробна количествена сметка от 28.01.2021 г.; ф-ра 300005433 от 23.04.2021 г. Протокол обр.19 от 23.04.2021 г.; Подробна количествена сметка от 23.04.2021 г.; ф-ра 300005557 от 31.08.2021 г.; Констативен протокол за извършени СМР от 31.08.2021 г. Подробна количествена сметка	75
19	Писма до кмета на община Смолян, Отговор на писма	16